

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р ПЕТЯ АНДРЕЕВА ПАРАШКЕВОВА

ОТНОСНО ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД НА ТЕМА:

“ КИНЕЗИТЕРАПИЯ ПРИ МУСКУЛНО- СКЕЛЕТНИ ДИСФУНКЦИИ ”

за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 7. 4. Обществено здраве

Докторант: Диляна Любомирова Георгиева

Научен ръководител: доц. д-р Стаменка Митова

Становището е изготвено в качеството ми на член на научно жури, съгласно заповед № 1162/ 24.06.2024 г. на Ректора на Югозападен университет „Неофит Рилски“- Благоевград

1. Актуалност на разработения проблем

Под мускулно-скелетни дисфункции (МСД) разбираме всички нарушения във функцията на опорно- двигателния апарат, предизвикани от травми, заболявания (ортопедични, ревматологични), обездвижване и/ или тежък физически труд. Мускулно- скелетните заболявания (МСЗ) се изявяват с болка, възпаление, ограничена подвижност и нарушена функция. Най- често срещаното МСЗ е болката в лумбалната област (между 4- 33% от населението в световен мащаб). Според данни на СЗО през 2020 г. 619 млн. души са диагностицирани с болка в лумбалната област, като се очаква до 2050 г. цифрата да достигне 843 млн. Това състояние води до нетрудоспособност и значително се увеличават разходи за лечение и последваща продължителна рехабилитация.

Предвид всичко това смятам, че темата на представения дисертационен труд е актуална и социално- значима.

2. Обща характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд е в обем от 139 стр., включително използвана литература (13 стр.) и приложения (7 страници). Съдържа въведение, четири глави, заключение, изводи, препоръки за практиката, научни приноси, библиография и 7 приложения. Онагледен е с 22 таблици и 26 фигури (13 снимки и 13 диаграми). Библиографията включва 204 заглавия, от които 22 на кирилица и 182 на латиница.

Текстът е написан на добър научен език, без стилистични и правописни грешки и може да се твърди, че той е оригинален като са спазени правилата за цитиране на литературните източници, а структурата на дисертацията е балансирана между отделните глави.

В първа глава литературният обзор е разработен в пряка връзка с темата на проучването. Научният проблем е разгледат всеобхватно, като са анализирани съвременните научни публикации. Отразени са критични бележки, които показват задълбоченото вникване в същността на проблема. Литературният преглед е извършен в подходящи раздели, в които подробно се обсъждат различните компоненти на при хронична неспецифична мускулно-скелетна болка в лумбалния дял Той завършва с концептуална постановка, която е база за изградената работна хипотеза.

Втора глава обхваща хипотеза, предмет, обект, цел и задачи на изследването. Хипотезата е правилно формулирана и произтича от критично направения литературен обзор. Точно и правилно са формулирани целта и допълващите я шест задачи. Те са конкретни и ясни. Напълно са реализирани с проведените изследвания и са в логическа връзка с направените изводи.

Контингентът на изследвани лица включва 66 човека (24 жени и 42 мъже). Охарактеризиран е детайлно, което е предпоставка за правилен анализ на получените резултати. Разпределен е в две групи: контролна (34 пациента) и експериментална (32 пациента). Описани са критериите за включване и изключване от изследването.

Използваните методи на изследване са съвременни, правилно подбрани, подробно описани и подходящи за конкретизиране състоянието на изследваните лица преди и след провеждане на кинезитерапията.

Същността на дисертационния труд е методиката на рехабилитационната програма. Тя е напълно съобразена с принципите и съвременните тенденции за лечение и рехабилитация на мускулно-скелетна

болка в лумбалния дял. Целта, задачите, приложените средства и методичните указания на кинезитерапията и при двете групи пациенти са описани точно и ясно. Ясно и точно са описани методиките на кинезитерапия при двете групи пациенти, като при ЕГ е добавена ТЕКАР терапия.

В трета глава е представен анализа на собствените резултати, който е прецизен и задълбочен. Всички данни са детайлно онагледени с таблици и диаграми, за по- доброто възприемане. Проличава умението на докторантката да интерпретира научно установени факти. Получените резултати дават основание да се твърди, че апробираната методика е подходяща за широко приложение.

3. Изводи, препоръки и приноси на дисертационния труд

На базата на получените резултати са формирани 7 извода и 3 препоръки. Те обективно отразяват представения фактически материал, произтичат от проведеното изследване и представляват негов логичен завършек. Предложени са общо 4 приноси на настоящето изследване, с които съм напълно съгласна.

4. Качества на автореферата

Автореферата отразява основната структура на дисертационния труд и дава правилна и точна представа за същността на научния експеримент и постигнатите резултати.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Докторантката има представени 8 публикации, всички са в рецензирани издания; 2 участия в международни конференции и участие в 2 проекта.

Представените от Диляна Любомирова Георгиева публикации напълно покриват минималните национални изисквания за професионално направление 7.4. Обществено здраве, съгл. чл.24, ал.2 и 3 от ЗРАСРБ и чл.52, ал.2 и ал.3 от Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“ за придобиване на ОНС «Доктор».

6. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки и препоръки.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд на тема „Кинезитерапия при мускулно-скелетни дисфункции“ показва, че докторантката притежава задълбочени теоретични знания, работи прецизно и проявява способност за провеждане на самостоятелни и иновативни научни изследвания.

Представеният дисертационен труд, е оригинална разработка, която отговаря на минималните национални изисквания на ЗРАСРБ, на Правилника за неговото приложение и на Правилника за развитие на академичния състав на ЮЗУ „Неофит Рилски“. Няма наличие на плагиатство.

Становището ми е положително и предлагам на Научното жури да присъди на Диляна Любомирова Георгиева образователна и научна степен „Доктор“ по професионално направление 7.4. Обществено здраве.

20.07.2024

.....

Изготвил становището:

/ доц. Петя Парашкевова,
доктор/

OPINION

from Assoc. Prof. Petya Andreeva Parashkevova, PhD

ON THE DISSERTATION THESIS:

**"KINESTHERAPY FOR MUSCULO-SKELETAL
DYSFUNCTIONS"**

**for awarding the educational and scientific degree "doctor" in
professional field 7. 4. Public health**

Doctoral student: Dilyana Lubomirova Georgieva

Research supervisor: Assoc. Prof. Stamenka Mitova, PhD

The opinion was prepared in my capacity as a member of a scientific jury, according to order No. 1162/ 24.06.2024 of the Rector of Southwestern University "Neofit Rilski" – Blagoevgrad

1. Relevance of the developed problem

Musculoskeletal dysfunctions (MSDs) mean all disorders in the function of the musculoskeletal system caused by injuries, diseases (orthopedic, rheumatological), immobilization and/or heavy physical work. Musculoskeletal diseases (MSDs) present with pain, inflammation, limited mobility and impaired function. The most common MSD is pain in the lumbar region (between 4-33% of the population worldwide). According to WHO data, in 2020, 619 million people were diagnosed with pain in the lumbar region, and the figure is expected to reach 843 million by 2050. This condition leads to disability and significantly increases the costs of treatment and subsequent long-term rehabilitation.

Given all this, I believe that the topic of the presented dissertation is relevant and socially significant.

2. General characteristics of the dissertation work

The dissertation is 139 pages long, including references (13 pages) and appendices (7 pages). It contains an introduction, four chapters, a conclusion, conclusions, recommendations for practice, scientific

contributions, a bibliography and 7 appendices. Illustrated with 22 tables and 26 figures (13 photographs and 13 diagrams). The bibliography includes 204 titles, of which 22 are in Cyrillic and 182 are in Latin.

The text is written in good scientific language, without stylistic and spelling errors, and it can be claimed that it is original, as the rules for citing the literary sources are followed, and the structure of the dissertation is balanced between the individual chapters.

In the first chapter, the literature review is developed in direct connection with the topic of the study. The scientific problem has been comprehensively examined by analyzing modern scientific publications. Critical notes are reflected that show deep insight into the essence of the problem. The literature review is carried out in appropriate sections, in which the various components of chronic non-specific musculoskeletal pain in the lumbar region are discussed in detail. It ends with a conceptual statement, which is the basis for the constructed working hypothesis.

The second chapter covers hypothesis, subject, object, aim and tasks of the research. The hypothesis is correctly formulated and derives from the critically conducted literature review. The goal and the six tasks that complement it are precisely and correctly formulated. They are specific and clear. They are fully realized with the conducted research and are logically related to the conclusions drawn.

The contingent of examined persons included 66 people (24 women and 42 men). It is characterized in detail, which is a prerequisite for a correct analysis of the obtained results. It was divided into two groups: control (34 patients) and experimental (32 patients). The criteria for inclusion and exclusion from the study are described.

The research methods used are modern, correctly selected, described in detail and suitable for specifying the condition of the examined persons before and after the kinesitherapy.

The essence of the dissertation work is the methodology of the rehabilitation program. It is fully compliant with the principles and modern trends for the treatment and rehabilitation of musculoskeletal pain in the lumbar region. The purpose, tasks, applied means and methodical guidelines of kinesitherapy in both groups of patients are precisely and clearly described. The methods of kinesitherapy for both groups of patients are clearly and accurately described, and TEKAR therapy was added to the experimental group.

In the third chapter, the analysis of the own results is presented, which is precise and thorough. All data are detailed with tables and diagrams for better understanding. It shows the ability of the doctoral student to interpret scientifically established facts. The obtained results give reason to claim that the tested methodology is suitable for wide application.

3. Conclusions, recommendations and contributions of the dissertation work

Based on the obtained results, 7 conclusions and 3 recommendations were formed. They objectively reflect the factual material presented, stem from the conducted research and represent its logical conclusion. A total of 4 contributions of the present study have been proposed, with which I fully agree.

4. Qualities of the abstract

The abstract reflects the main structure of the dissertation work and gives a correct and accurate idea of the essence of the scientific experiment and the achieved results.

5. Evaluation of publications on the dissertation work

The PhD student has presented 8 publications, all of which are in peer-reviewed editions; 2 participations in international conferences and participation in 2 projects.

The publications presented by Dilyana Lubomirova Georgieva fully cover the minimum national requirements for professional field 7.4. Public health, of the Internal Rules for the Development of the Academic Staff at Southwestern University "Neofit Rilski" for the acquisition of the educational and scientific degree "Doctor".

6. Critical notes and recommendations

I have no critical notes and recommendations.

CONCLUSION

The dissertation work on the topic "Kinesitherapy for musculoskeletal dysfunctions" shows that the doctoral student has in-depth

theoretical knowledge, works precisely and demonstrates the ability to conduct independent and innovative scientific research.

The presented dissertation work is an original development that meets the minimum national requirements of the Law on the development of the academic staff in the Republic of Bulgaria, of the Regulations for its application and the Regulations for the development of the academic staff of Southwestern University "Neofit Rilski".

No plagiarism.

My opinion is positive and I propose to the Scientific Jury to award Dilyana Lyubomirova Georgieva an educational and scientific degree "Doctor" in professional field 7.4. Public Health.

20.07.2024

Prepared the opinion:

/ Assoc. Prof. Petya Parashkevova, PhD/